

کشف ۵۰ میلیون تن سنگ آهن در غرب کشور

است. گروه های مختلف با برنامه ریزی اکتشافی برای سال ۱۴۰۱ بیش از ۶۰ هزار متر حفاری عمقی را در دستور کار دارند و برای دستیابی به این هدف به تازگی ۷ دستگاه حفاری جدید نیز خریداری شده است. گفتنی است؛ در گذشته غرب ایران هیچ سنگ آهنی در اختیار نداشت، ولی امروز با بررسی های فراوان شاهد کشف ذخایر عظیم این ماده معدنی هستیم.

سنگ آهن یکی از مواد ارزشمندی است که حدود ۵ درصد از پوسته زمین را تشکیل داده و در سراسر دنیا یافت می شود. جهت استخراج و بهره برداری از سنگ آهن، این ماده ارزشمند را تحت عملیات خاص از پوسته زمین استخراج می نمایند. بر همین اساس طبق آمار منتشر شده در سال گذشته ۵۰ میلیون تن سنگ آهن جدید در منطقه غرب کشور اکتشاف و به ذخایر کشور اضافه شده

معادن فلزات کمیاب در منطقه اسکاندیناوی

فنلاند و ایسلند ۵ عضو رسمی منطقه اسکاندیناوی به شمار می روند. از لحاظ جغرافیایی نیز این منطقه بزرگ ترین شبه جزیره اروپا محسوب می شود که از بالای دایره قطب شمال تا سواحل دریای بالتیک امتداد پیدا کرده است.

نروژ به عنوان یکی از زیباترین کشورهای حوزه اسکاندیناوی ضمن صادرات گسترده نفت و گاز، همواره خود را به عنوان کشوری با منابع معدنی ارزشمند مطرح کرده است، به نحوی که چندی قبل اداره نفت این کشور NPD خبر از کشف ذخایر عظیمی از فلزات و مواد معدنی کمیاب در بستر آب های خود خبر داد. متخصصان و کارشناسان منابع معدنی نروژ بعد از مدت ها تحقیق و بررسی در نهایت به منابع قابل توجهی مواد معدنی دست یافتند. در شرایط کنونی مهندسان این کشور تلاش می کنند تا ضمن دستیابی به معادن ارزشمند در اعماق دریا، توجه و اعتماد اعضای پارلمان را نیز جلب کنند که با توجه به عکس العمل شدید فعالان محیط زیست به نظر می رسد که کار دشواری پیش رو داشته باشند. فعالان محیط زیست در اسلورسما اعلام کردند که عملیات استخراج معادن باید تا زمان تکمیل مطالعات بیشتر بر روی موجودات زنده در بستر دریا متوقف شود. لازم به ذکر است کشورهای دانمارک، نروژ، سوئد،

التهاب در بازار

آخرین متوسط قیمت سنگ آهن وارداتی چین (خلوص ۶۲ درصد) تا اواخر هفته صعودی اعلام شد و به قیمت ۱۲۸ دلار هر تن CFR رسید. گفتنی است به دلیل افزایش تقاضای فولاد در چین، تمایل خرید سنگ آهن بین فعالان بازار را بیشتر کرده است.

بعد از زلزله شدید در جنوب ترکیه، هفته گذشته بازار واردات قراضه این کشور تا حدودی فعال شد و با شروع خرید بعضی از کارخانه‌ها قیمت تا ۴۲۰ دلار به ثبت رسید. لازم به ذکر است کارشناسان بازار بر این باور هستند که به دلیل تقاضای بالا به زودی قیمت قراضه تا ۴۴۰ دلار شنیده خواهد شد. از طرف دیگر دولت ترکیه مصمم است تا بازسازی شهرها را با سرعت بالایی آغاز کند، بر همین اساس اعلام کرده که طی چند ماه آینده حدود چهار میلیون تن میلگرد برای مناطق آسیب دیده نیاز دارد، لذا واردات قراضه و بیلت در آینده‌ای نزدیک افزایش زیادی خواهد داشت. نکته قابل توجه افت قیمت قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن بود که به ۳۹۲ دلار هر تن FOB رسید. همچنین متوسط قیمت قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز ۳ دلار افت داشته و در قیمت ۴۴۳ دلار هر تن CFR ثبت شد.

بیلت صادراتی منطقه CIS هفته گذشته تا ۵۸۰ دلار هر تن FOB در یای سیاه بار شد همراه بود که مهمترین دلیل آن افزایش تقاضا از طرف ترکیه محسوب می‌شود. لازم به توضیح است که بازار واردات بیلت چین نیز قیمت ۵۳۰ دلار هر تن CFR را تجربه کرد. اما بازار داخلی چین نیز تحت تاثیر رشد قیمت در بازار فیوچرز (آتی) به ۶۰۱ دلار هر تن در کارخانه دست یافت. نکته قابل توجه اینکه در بازار فیوچرز یا آتی خریدار و فروشنده برای معامله یک محصول در آینده به توافق می‌رسند و بایکدیگر قراردادی می‌بندند که در یک زمان مشخص و معین در آینده این معامله را بایکدیگر انجام دهند. لذا هر دو طرف باید به طور کامل بر سر این قرارداد متعهد باقی بمانند و تمامی جزئیات قرارداد فیوچرز به طور کامل انجام شود. همچنین در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز قیمت بیلت با ۶ دلار رشد به ۶۰۰ دلار هر تن CFR شنیده شد. گفتنی است، بیلت صادراتی ایران نیز از ۵۴۴ دلار به ۵۵۸ دلار هر تن FOB بهبود داشت.

در هفته‌ای که گذشت متوسط نرخ میلگرد صادراتی چین با ۴ دلار صعود به قیمت ۶۳۶ دلار هر تن FOB رسید. میلگرد صادراتی ترکیه با وجود تعطیلی بازار به قیمت ۷۰۳ دلار هر تن FOB ثبت شد. مسوولان این کشور تلاش می‌کنند به دلیل نیاز چهار میلیون تنی میلگرد، قیمت این محصول را ثابت نگه دارند و مصمم هستند که تمام نیاز ساخت و ساز را از طریق تولید داخل تامین نمایند. میلگرد در بازار داخلی امریکا هم به ۹۲۰ دلار هر شورت تن در کارخانه ثبت داشت. در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد در ۷۱۰ یورو هر تن در کارخانه اعلام شد. گفتنی است، محدودیت عرضه شمش باعث افزایش قیمت میلگرد شد.

کاربرد تیر آهن به اندازه‌ای گسترده به حساب می‌آید که این مقطع فولادی را به یکی از معروفترین مصالح ساختمانی تبدیل کرده است. تنوع کاربرد در این پروفیل زیاد نیست، اما حجم مصرف بسیار بالا تیر آهن در همان کاربردهای محدود، موجب شده این مقطع فلزی از اهمیت بالایی در صنعت ساختمان سازی برخوردار باشد. لذا با توجه به انتظارات تورمی و افزایش نرخ ارز باعث بالارفتن قیمت تیر آهن گردید.

گالوانیزه

افزایش قیمت ورق گرم و بالارفتن قیمت دلار باعث افزایش قیمت ورق گالوانیزه گردید.

در پایان...

اکثر فعالان بازارهای جهانی نگاه ویژه‌ای به فصل دوم سال میلادی در چین دارند و بر این باور هستند که حتما بازار این کشور تقویت خواهد شد. آنها معتقدند که اگر قیمت‌ها به هر دلیلی افزایش پیدا نکند، ولی تقاضای بالای چین همچنان رونق بازارهای جهانی را حفظ خواهد کرد. همچنین کارشناسان معتقدند که ترکیه به دلیل خسارت سنگین زلزله در ۶ ماهه دوم برای ترمیم خرابی‌ها موجب افزایش تقاضای قراضه و میلگرد خواهد

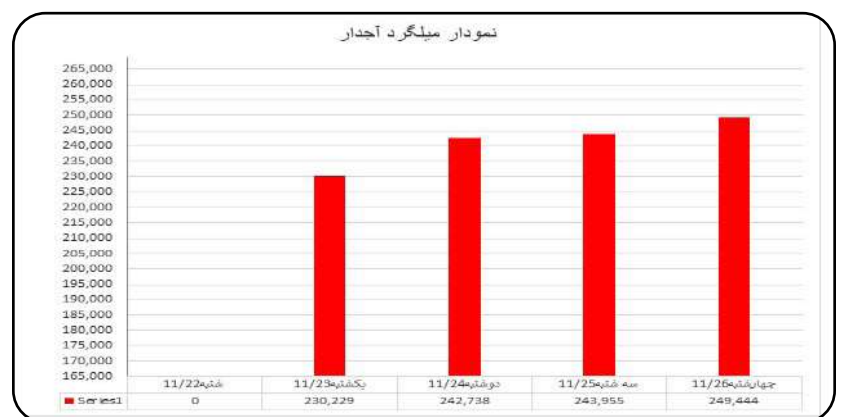
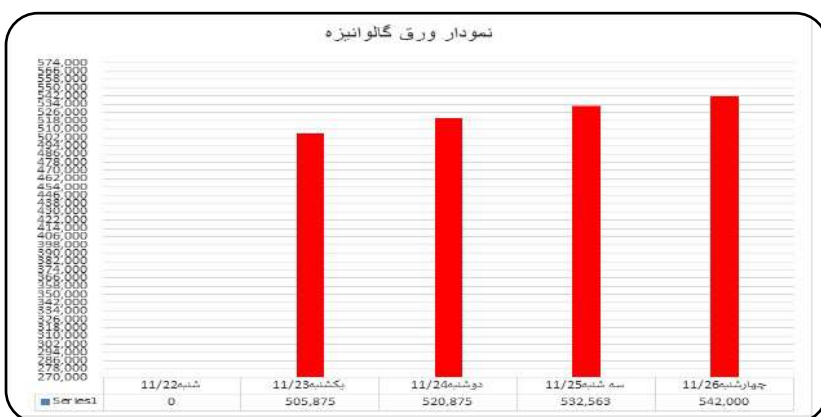
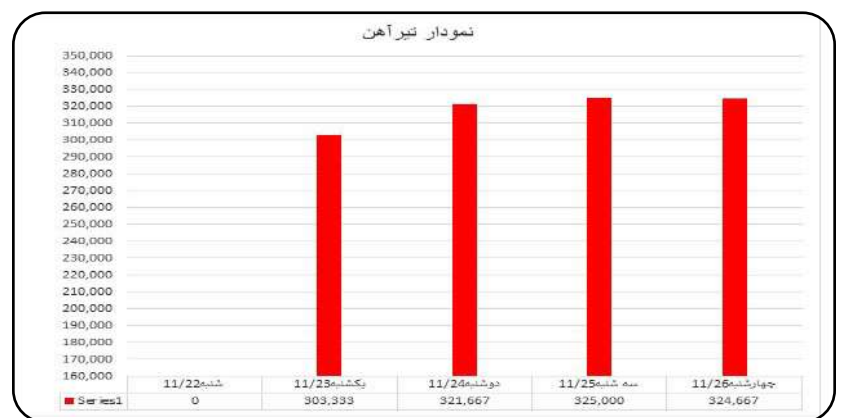
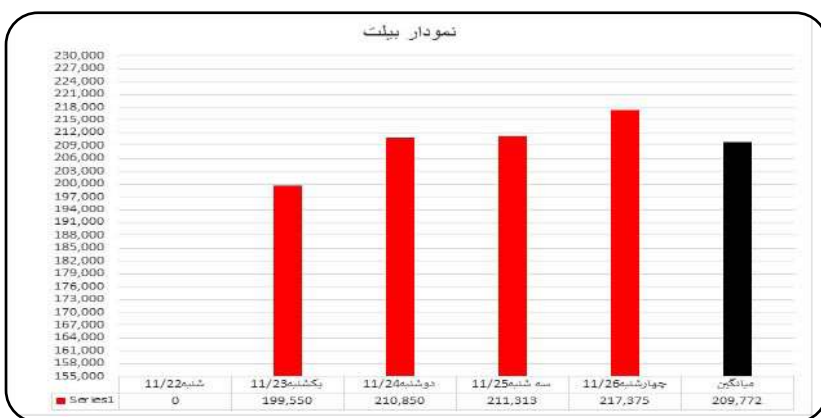
یادداشت سردبیر

نوسان

بازار آهن آلات ایران در داخل کشور به دلیل مشکلات اقتصادی سال‌های اخیر دچار فراز و فرودهای زیادی شده است. با توجه به اینکه مواد اولیه زنجیره تولید آهن آلات در داخل کشور موجود می‌باشد، اما با افزایش نرخ ارز شاهد بالارفتن قیمت آهن آلات در بازارهای داخلی هستیم. افزایش قیمت آهن آلات به عوامل مختلفی بستگی دارد. همان طور که می‌دانید برخی از مواد اولیه مورد نیاز تولیدکنندگان از طریق واردات از کشورهای دیگر انجام می‌شود. تمامی خریدهای مواد اولیه با ارز جهانی یعنی دلار صورت می‌گیرد با افزایش قیمت دلار هزینه تمام شده محصول برای تولیدکننده بالارفته و با نرخ بالاتری کالا را عرضه خواهد کرد. اکثر دستگاه‌های پیشرفته که برای تولید آهن آلات به کار گرفته می‌شوند از کشورهای دیگر خریداری می‌گردد. نحوه پرداخت هزینه این دستگاه‌ها از طریق دلار انجام می‌شود که هر قدر نرخ آن در کشور بیشتر باشد، تولیدکننده مجبور به پرداخت هزینه بیشتر برای راه اندازی و توسعه خط تولید می‌باشد. طبیعتاً با افزایش نرخ دلار، هزینه‌های جانبی تولید افزایش یافته و در نتیجه قیمت تمام شده محصول افزایش می‌یابد. هزینه حمل و نقل از دیگر عوامل مهم تاثیرگذار در قیمت نهایی آهن آلات می‌باشد. تعرفه‌های هزینه حمل و نقل هر چند وقت یک بار با توجه به افزایش نرخ ارز و کاهش پول ملی افزایش می‌یابد. با بالارفتن قیمت دلار، هزینه‌های مصرفی، سرویس و نگهداری زنجیره حمل و نقل افزایش یافته و در نتیجه آن تعرفه‌های حمل و نقل کالا افزایش می‌یابد. همچنین دو عامل اساسی قیمت دلار و قیمت جهانی آهن آلات بر تعیین قیمت پایه آهن آلات تاثیر مستقیم دارند. از جمله مهمترین عوامل تاثیرگذار در نوسانات قیمت جهانی، کشور چین است که بزرگترین تولیدکننده فولاد می‌باشد، در این کشور میزان عرضه و تقاضا تاثیرات بسیار زیاد در نوسانات قیمت جهانی دارند. با افزایش قیمت دلار و قیمت آهن، بازار داخلی دچار رکود شده و تقاضا برای آهن آلات کم می‌شود. با کاهش تقاضا انتظار می‌رود قیمت‌ها کاهش پیدا کند، ولی در عمل همچین اتفاقی نمی‌افتد، دلیل آن را می‌شود صادرات بیان کرد. با افزایش قیمت دلار، تولیدکننده می‌تواند محصولات خود را با قیمت بالاتر به فروش برساند و درآمد دلاری داشته باشد. همه این عوامل می‌توانند در جایگاه خود تاثیراتی را بر بازار آهن آلات بگذارند، ولی به دلیل همبستگی بیشتر موارد تعیین کننده قیمت فولاد به نوسانات ارزی، دلار نقشی اساسی در بازار داخلی دارد.

توجه به آنکه از سنگ آهن شروع می شود در میانه اردیبهشت ماه خود را نشان خواهد داد. به همین دلیل اکثر تجار مشغول خرید و انبار هستند. آنچه که در این میان تاثیر سریع و عمیق روی ارزش این کالاها می گذارد، مساله نرخ ارز است. تداوم روند افزایشی نرخ ارز انتظارات تورمی را تحریک می کند و همین مطلب باعث شده است تا تجار به خرید روی بیاورند، تا آنجایی که ذهنیت بازار حفظ موجودی برای حفظ ارزش دارایی ها است. افزایش عرضه شمش، میلگرد و یا ورق تاثیر در روند قیمت ها نخواهد داشت، چراکه اگر عرضه افزایش پیدا کند و پایه قیمت هادر بورس پایین بیاید موج انتظارات تورمی افزایش عرضه را خواهد بلعید و این روند تا آنجا ادامه پیدا می کند که بازار دست از خرید بکشد در این صورت رکود بسیار وحشتناکی حاکم خواهد شد.

شد، لذا به نظر می رسد که روند قیمت هادر جهان نزولی نخواهد شد.
بازار داخلی
به علت کمبود گاز و کاهش تولید، اکثر کارخانه ها در طول سه ماه گذشته از موجودی انبار خود استفاده کرده اند، به همین دلیل در وضعیت کنونی موجودی محصولات به حداقل رسیده است. لذا معمولاً تحویل محصولات از طرف تولیدکنندگان با تاخیر همراه است. بر همین اساس به دلیل ابطال معاملات، قیمت ها با افزایش زیادی همراه نبود. اما فعالان امیدوار هستند که تا چند هفته دیگر عرضه های جدید، رونق بازار را افزایش دهند. بازار معتقد است هر چند عرضه افزایش پیدا می کند، اما همپای آن هزینه های تولید به خصوص برق، گاز، دستمزد و کرایه حمل افزایش خواهد یافت و همین امر روی کل زنجیره فولاد اثر خواهد گذاشت. همین تاثیر با

نحوه تامین فولاد مورد نیاز ترکیه برای مناطق زلزله زده

الهه محمدخانی
مسئول حلقه بازرگانی

یاشمش راز رو کنند که نمی توان آن را به راحتی، سریع و با قیمت معقول انجام داد. به نقل از یک تاجر: «اگر این پروژه ها جدی باشند و ادامه پیدا کنند، به معنای افزودن حجم عظیمی به واردات قراضه عادی و افزایش تقاضای شمش خواهد بود. موضوع دیگر این است که آیا بنادر دریایی ترکیه ظرفیت کافی برای رسیدگی به ظرفیت اضافی قراضه را دارند یا خیر. در نتیجه، بسیاری انتظار افزایش قیمت در بازار مواد خام، نیمه تمام و فولاد تمام شده را دارند. با این حال، برخی نیز این انتظار را دارند که قیمت میلگرد این پروژه ها باید ساماندهی شود تا کل موضوع، اختلالی در بازار ایجاد نکند.»

در چنین شرایطی، بسیاری این سوال را مطرح می کنند که آیا دولت در نظر دارد تعرفه واردات شمش را که ۲۴ درصد است را کاهش دهد؟ این تقاضای عظیم میلگرد قرار است در داخل کشور تولید شود و این بدان معناست که برخی از کارخانه ها قطعا واردات شمش خود را افزایش خواهند داد. در نتیجه، کارخانه های تولیدکننده میلگرد به تامین شمش از کشورهای آسیایی به غیر از روسیه روی خواهند آورد و انتظار می رود که عرضه داخلی شمش به بازار آزاد کاهش یابد و این دلیل دیگری بر حجم واردات بیش از پیش شمش خواهد بود.

برخی از منابع آگاه احتمال کاهش تعرفه واردات شمش را بسیار قوی تر از کاهش تعرفه واردات میلگرد می دانند از این رو این اتفاق فرصت مناسبی را برای صادرکنندگان شمش ایرانی رقم خواهد زد.

هدف دولت ترکیه برای تخصیص حجم بالای میلگرد در چارچوب پروژه های بازسازی شهرهای منطقه اسکندرون در سه تا چهار ماه آینده بحث های زیادی را در بازار فولاد این کشور به وجود آورده است. بسیاری از جزئیات نامشخص هستند و قرار است در کوتاه مدت و پس از گفتگو با مدیران کارخانه ها مشخص شوند. در این بین فعالان بازار فولاد در تلاش هستند تا به اثرات احتمالی بر تعادل بازار و روند قیمت ها دسترسی داشته باشند.

از آنجایی که از ظرفیت های میلگرد کارخانه ها در ترکیه قبل از زلزله به طور کامل استفاده نمی شد، مطمئناً پتانسیل افزایش تولید در کارخانه ها وجود دارد. ترکیه به عنوان بزرگترین تولیدکننده میلگرد در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا و دریای مدیترانه، ظرفیت پوشش تقاضای اعلام شده برای ۴ میلیون تن را دارد. در واقع، قرار است حجم زیادی از آن توسط تولیدکنندگان میلگرد مستقر در منطقه اسکندرون تامین شود، که انتظار می رود به زودی فعالیت خود را از سر بگیرند. بر اساس اطلاعات بازار، تاسیسات در اثر زلزله آسیب جدی ندیده اند و تخلیه کالا در بنادر منطقه مجدداً آغاز شده است، هرچند رفاه پرسنل همچنان دغدغه اصلی است.

با این حال، با توجه به اینکه اعلام نیاز برای تامین تنها ۴ میلیون تن میلگرد است، نگرانی اصلی تامین ضایعات یا شمش کافی در یک دوره زمانی نسبتاً محدود است. برای این کار، کارخانه ها باید ضایعات اضافی

کیوان جعفری طهرانی
تحلیلگر ارشد صنعت

افزایش صادرات در آخر سال (بخش اول)

خلیج فارس می‌تواند پیشران شود و جای ترکیه را بگیرد، اما فولاد ایران همچنان مثل گذشته به دلیل نقش تحریم‌ها در اروپا جایگاهی ندارد. به این ترتیب وقوع زلزله در بلندمدت جایگاه هفتمین کشور جهان در عرصه فولاد را متزلزل نکرده است.

تحلیلگر بازارهای بین‌المللی فولاد و سنگ آهن گفت: این زلزله که در جنوب شرق ترکیه به وقوع پیوسته روی شرکت‌های فولادی تاثیرگذار خواهد بود. هرچند که اکثر شرکت‌های بزرگ فولادساز ترکیه از جمله اردمیر در غرب ترکیه قرار دارند، اما در جنوب شرق این کشور نیز چند شرکت فولادسازی بخش خصوصی قرار دارند که تحت تاثیر این حادثه مهیب قرار گرفته‌اند. ضمن اینکه همان‌طور که در خبرها آمد وضعیت بنادر هم چندان مساعد نیست و دو بندر مرسین و اسکندرون تعطیل شده‌اند. دکتر کیوان جعفری طهرانی تصریح کرد: پیش‌بینی‌ها از وضعیت زلزله اخیر حاکی از این است که تا ۳ ماه آینده پیامدهای زلزله روی فولاد و بخش معدن به شدت تاثیرگذار است و این مهم جاده‌ها و بنا در راتحت تاثیر قرار می‌دهد.

پیش‌بینی‌ها از وضعیت زلزله اخیر ترکیه حاکی از این است که تا ۳ ماه آینده پیامدهای این حادثه تلخ بر بخش فولاد به شدت تاثیرگذار خواهد بود. اما از طرفی افزایش قیمت آهن قراضه فعلا متوقف شده و حتی روند کاهشی در پیش خواهد گرفت. زلزله ترکیه باعث شد که دو بندر مهم تجاری این کشور تعطیل شود و شاهد توقف در صادرات و اختلال در بازارهای جهانی فولاد باشیم. این در حالی است که ترکیه جزو برترین‌های تولید فولاد در جهان شناخته شده و با تولید متوسط ۳۸ میلیون تن در سال، هفتمین تولیدکننده فولاد جهان است. حالا این سوال مطرح می‌شود که آیا با وجود شرایطی که برای ترکیه پیش آمده، ایران می‌تواند پیشگام این عرصه باشد و در بازارهای جهانی ایفای نقش کند؟ مساله‌ای که می‌تواند به توسعه کشور کمک کند و شاید فرصتی برای نشان دادن توان فولادی‌ها در جهان باشد. در این خصوص کارشناسان باور دارند به طور حتم ایران در بین کشورهای حاشیه

دکتر علی صادقین
مشاور اقتصادی

اقتصاد جهانی (بخش نهم)

ماه جولای نیز روند کاهشی داشت، به گونه‌ای که تنها شامخ تولیدات کارخانه‌ای بالای ۵۰ باقی ماند و شامخ خدمات و ترکیبی با سقوط شدید به زیر عدد ۴۷ رسیدند. در ماه ژوئیه، شامخ بخش خدمات و ترکیبی با افت بیش از ۵ واحدی مواجه شدند که کمترین میزان هر دو شاخص در یک سال ماه اخیر است. شامخ تولیدات کارخانه‌ای نیز با کاهش مواجه شده است. کاهش عدد شاخص‌های مدیران خرید آمریکا متأثر از تغییرات شاخص‌های مربوط به سمت عرضه و تقاضای اقتصاد است. ارزیابی مدیران خرید نشان می‌دهد که افزایش قیمت سوخت، هزینه‌های حمل و نقل، دستمزد نیروی کار و قیمت مواد اولیه، سمت عرضه اقتصاد راتحت فشار قرار داده و تاثیر منفی بر تولید داشته است.

علی‌رغم اینکه برخی از اعضای فدرال رزرو ریسک رکود تورمی را پایین می‌بینند، اما وارونگی منحنی بازدهی اوراق قرضه حکایت از این دارد که انتظارات سرمایه‌گذاران در کوتاه مدت منفی است. مدتی قبل نیز منحنی بازدهی اوراق ۲ ساله از اوراق قرضه ۱۰ ساله پیشی گرفت. از سال ۱۹۶۰ تاکنون، ۸ رکود ایالات متحده بعد از وارونه شدن منحنی بازدهی روی داده است. نرخ بازدهی اوراق ۱۰ ساله به ۲٫۹ درصد و نرخ بازدهی اوراق ۲ ساله به بالای ۳ درصد رسیده است. اختلاف کم و اندک بازده اوراق ۲ ساله و ۱۰ ساله نشانه رکود اقتصادی است که می‌تواند برای بازار کامودیتی‌ها در میان مدت به نوعی نگران‌کننده باشد. همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، شاخص مدیران خرید آمریکا در

تکرار زلزله ترکیه در بازار

امروز فولاد در صنایع مختلف دارای کاربرد فراوانی است، به نحوی که در بسیاری از سازه‌های مورد استفاده قرار می‌گیرد، به همین دلیل می‌توان وضعیت صنایع وابسته به فولاد مانند خودروسازی، پتروشیمی، بسته‌بندی و برخی از دیگر صنایع را در قیمت آن تاثیرگذار دانست. به همین دلیل افزایش تقاضا در صنایع وابسته برای آهن‌آلات شرایط را ایده‌آل می‌کند. البته باید توجه داشت که میزان تقاضا در بازار مسکن تاثیر بسزایی در رشد و یا سقوط قیمت آهن‌آلات دارد.

ترکیه در سال ۲۰۱۳ هشتمین فولادساز بزرگ دنیا و سومین فولادساز بزرگ اروپا (بعد از روسیه و آلمان) بود. اقتصاد این کشور ترکیبی از صنایع سنتی و مدرن است که پایه‌های آن را صنایعی مانند فولادسازی تشکیل می‌دهد. رشد صنعت فولاد ترکیه در ۱۰ سال گذشته بیشتر از سایر کشورهای اروپایی بوده است. اولین کارخانه فولاد ترکیه به نام آهن و فولاد کارابوک Karabuk Demir Celik در سال ۱۹۳۶ (۱۳۱۵ هجری شمسی) در دوره آتاتورک در روستای کارابوک (نزدیکی دریای سیاه) توسط مهندسان انگلیسی احداث شد و در سال ۱۹۳۹ میلادی اولین کوره بلند آن آغاز به کار کرد.

با این مقدمه می‌توان حدس زد که زلزله اخیر ترکیه چه تاثیری بر بازار آهن و فولاد جهان داشته است. در واقع کارشناسان معتقدند که در هفته‌های اخیر شاهد دو لرزش سهمگین بوده‌اند، یکی در شهرهای جنوبی ترکیه و دیگری در بازارهای جهانی آهن و فولاد که هر دو دارای تاثیرات زیادی در اقتصاد داشته‌اند. بدون تردید میزان عرضه و تقاضا تاثیر بسیار زیادی در تعیین قیمت بازار آهن و فولاد دارد. در واقع هر چقدر تولید و عرضه آهن‌آلات در بازار بیشتر شود، قیمت محصولات افت پیدا می‌کند و با کاهش میزان مصرف و تقاضا، قیمت‌ها صعودی می‌شوند.

